

BERGEN
KOMMUNE

ÅRSPLAN 2026/2027

Skjoldlia barnehage

Vi oppdager verden sammen

Bergensbarnehagens visjon; Vi oppdager verden sammen, er samlende og viser en felles retning for vårt pedagogiske arbeid. Gjennom mangfoldige opplevelser skal barn kunne oppdage verden i stimulerende og inspirerende miljøer.

Visjonen er beskrevet i kvalitetsutviklingsplan for bergensbarnehagene Sammen for kvalitet – lek om medvirkning. Kvalitetsutviklingsplanen bygger på lov og forskrift, og gir lokale føringer for bergensbarnehagens satsningsområder og innhold.

Årsplanen gir innsikt og informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid og synligjør hvordan personalet arbeider faglig og systematisk for å sørge for at barna får utfordringer tilpasset deres erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. Ved å beskrive og begrunne valg og vurderinger av pedagogisk innhold og arbeidsmåter, viser årsplanen hvordan barnehagen legger til rette for progresjon.

Bergensbarnehagen har fire verdier som skal kjennetegne vår praksis:

VARME – vi viser at vi bryr oss

TRYGGHET- vi skaper trygge rammer og forutsigbarhet

UNDRING – vi støtter barnas initiativ og interesser

GLEDE – vi vektlegger glede, humor og kreativitet

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet, og det er barnehagelov med forskrift som er retningsgivende for den pedagogiske tilretteleggingen av barnehagehverdagen. Bergensbarnehagene utarbeider årsplan i tråd med det som er beskrevet i rammeplan for barnehager (Kunnskapsdepartementet, 2017).

VARME

TRYGGHET

UNDRING

GLEDE

Innhold

Barnehagen vår	4
Et trygt og godt barnehagemiljø.....	5
Vi jobber med inkluderende fellesskap	6
.....	6
Foreldresamarbeid	7
Satsningsområder.....	8
Livsmestring.....	8
Lek	9
Språk.....	10
Medvirkning.....	11
Barnehagens tema/prosjekt/fokusområde.....	12
Systematisk vurderingsarbeid.....	13
Arbeidsmåter.....	14
International Child Development Programme (ICDP)	14
Planlegging og vurdering av praksis	14
Overganger	16
Når barnet begynner i barnehagen	16
Overganger innad i barnehagen.....	16
Overgang fra barnehage til SFO – skole	17
Kalender for barnehageåret 2026/2027	18

Barnehagen vår

Skjoldlia barnehage er en avdelingsbarnehage med 5 avdelinger. Vi ligger skjermet til bak Skjold kirke og har Skjold skole som nærmeste nabo.

Vi har en stor og fin utelekeplass som byr på variert lek og motoriske utfordringer.

I nærmiljøet ligger flere fine steder der vi kan få gode tur opplevelser. Eiken rett utenfor porten, lokale lekeplasser, og smøråsfjellet.

Her i barnehagen er vi opptatt av at alle barn skal ha det trygt og godt. Vi jobber med å skape gode relasjoner til barn og foreldre, og lar de medvirke i barnehagehverdagen. De voksne er bevisst sin egen rolle, og er aktiv med i lek og aktiviteter.

Selv om vi har fem avdelinger, jobber vi som et hus. Vi har mange felles aktiviteter i løpet av året, og alle voksne har et felles ansvar for helheten.

Fakta om barnehagen:

- Antall barn: 88
- Veslegrein og Spiren 0-3 års avd.
- Måneskinn og Sollys 3-4 års avd.
- Himmelblå førskolegruppe
- Åpningstider: 07.30- 16.30
- Måltid/matservering: Lunsj og frukt

Skjoldlia barnehage, Skjoldlia 53, telefon: 408 03 095

Et trygt og godt barnehagemiljø

Det er forankret i Barnehageloven at alle barn har rett til et trygt og godt barnehagemiljø. I dette ligger det at barnehagen skal jobbe forebyggende for å skape et varmt og inkluderende fellesskap. Det psykososiale barnehagemiljøet omhandler alt vi gjør i barnehagen, både i samspill med barna, samarbeid med foreldre og innad i personalgruppen.

Plikten til å sikre at barn har et trygt og godt barnehagemiljø er forankret i barnehagelovens § 42, gjennom aktivitetsplikten.

Kunnskap om enkeltbarn og barnegruppen er viktig for å gi alle barn et godt tilbud i tråd med barnehagelov og rammeplan. Systematiske observasjoner og fortløpende vurderinger av pedagogisk praksis, er nødvendig for å jobbe forebyggende og målrettet med et trygt og godt barnehagemiljø.

Gode samtaler mens man nyter utsikten.

Vi jobber med inkluderende fellesskap

«Vi skaper gode relasjoner, der alle blir sett og bekreftet. Det enkelte barn skal oppleve gleden av å tilhøre store og små fellesskap.»

- Vi er til stede, tilgjengelige og trygge voksne
- Vi ser alle og gir bekreftelse på den man er
- Vi møter alle med åpenhet og varme
- Vi tar hensyn til enkeltbarn, samtidig som hensynet til fellesskapet ivaretas
- Voksne som er gode rollemodeller og som handler omsorgsfullt overfor hverandre
- Vi deler barna opp i mindre grupper for å gi mer rom for det enkelte barn og for at det enkelte barn blir sett
- Vi har trygge og forutsigbare rammer og rutiner som gir barna gode vilkår for lek, utvikling og trivsel
- Vi bruker aktivt grønne og røde tanker med barna

Foreldresamarbeid

Samarbeid og god kommunikasjon mellom hjem og barnehage er grunnleggende for barnets trivsel og utvikling. Samarbeidet skal alltid ha barnets beste som mål.

Personalet jobber målrettet med å etablere gode relasjoner til både barn og foreldre, og møter dem med varme, vennlighet og anerkjennelse.

- Vi har foreldremøte for nye barn i juni
- Foresatte og barn inviteres på besøk før oppstart
- Foresatte til alle barn som begynner får en oppstartsamtale i løpet av de første ukene
- Alle foresatte får tilbud om 2 samtaler i løpet av året
- Barnehagen har et felles foreldremøte på høsten
- Vi legger vekt på daglig kontakt med foresatte i levering og hentesituasjon
- Vi tilbyr alltid samtaler ved behov
- Foresatte blir invitert på høstfest, Luciafeiring og påsketreff
- FAU arrangerer sommerfest i juni

Foreldreråd og samarbeidsutvalg

For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg.

Foreldrerådet består av foreldrene til alle barna og skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget består av foreldre og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert.

(Barnehageloven, § 4)

Satsningsområder

Satsningsområdene livsmestring, lek, språk og medvirkning er felles for bergensbarnehagen. Områdene har tydelige målformuleringer som peker retning for det pedagogiske arbeidet og vårt oppdrag om å sikre progresjon i barnehagens innhold.

Satsningsområdene sees i sammenheng med fagområdene som er beskrevet i rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Under beskrives og begrunnes barnehagens valg og prioriteringer knyttet til de fire satsningsområdene:

Livsmestring

Mål: I bergensbarnehagen utvikler barna robusthet i et miljø preget av trygghet, glede og mestringsopplevelser.

Strategier:

- Personalet skaper trygge og forutsigbare rammer
- Personalet legger til rette for et barnehagemiljø preget av humor, glede og kreativitet

Livsmestring skal ses i sammenheng med det ansvaret barnehagen har for å fremme verdier, holdninger og praksis (kompetanseutviklingsplanen, 2025). Robuste og trygge barn tåler å være seg selv, og møter verden med nysgjerrighet og undring.

I vår barnehage:

- Er vi opptatt av å skape gode relasjoner til alle barn og voksne som oppholder seg i barnehagen vår.
- Vi er opptatt av å gi barna mestringsopplevelser, ved at vi utfordrer dem ut ifra deres egne forutsetninger.
- Vi veileder barna i å finne egne løsninger når det oppstår konflikter og uenigheter.
- Vi jobber for å forebygge krenkelser og mobbing, og har fokus på å bygge vennskap og gode fellesskap.
- Vi er opptatt av at barna skal få medvirke i egen hverdag ved å være tett på barna, være lydhør og lar de komme med innspill
- Vi legger til rette for at barna skal prøve selv og utfordre seg selv, og gi de ros når de opplever mestring

Lek

Mål: I bergensbarnehagen er leken grunnlag for trivsel, glede og utvikling

Strategier:

- Personalet tilrettelegger lekemiljøet med utgangspunkt i barnas interesser og forutsetninger
- Personalet støtter barnas deltakelse i lek

Lek er en kilde til glede, trivsel og utvikling. Gjennom ulike former for lek får barna mulighet til å uttrykke seg og kjenne at egen opplevelsesverden gjelder (kvalitetsutviklingsplan, 2025). Å leke stimulerer ulike sider av barnets utvikling, både språklig, sosialt og motorisk.

I vår barnehage:

- Deler vi opp i mindre grupper for å skape ro til leken
- Vi har fokus på aktive og tilstedeværende voksne i lek
- Vi skaper tid og rom for den spontane leken
- Vi er observante på hva barna er interessert i, og bygger videre på dette
- Vi skaper felles referanserammer for lek, for å sikre at alle barn blir inkludert i leken
- Vi varierer lekemiljøet ved å bytte på leker, tilføre leker for å berike leken, skape ny spenning og inspirasjon

Kreativiteten lever!

Språk

Mål: I bergensbarnehagen utvikles barnas språk i lek og fellesskap

Strategier:

- Personalet observerer, følger opp og tilrettelegger for barnas språkutvikling
- Personalet legger til rette for et rikt språkmiljø med vekt på utforsking, undring, nysgjerrighet og kreativitet

Barn kommuniserer med hverandre, og opplever tilhørighet i lek og fellesskap (kvalitetsutviklingsplanen,2025). Språket er personlig, og er med på å forme hvem vi er. Helt fra lyder og gester hos de minste, til ord og setninger etter hvert som de vokser opp, sier noe om følelser, ønsker og behov.

I vår barnehage:

- Legger vi til rette for fellesopplevelser, og at alle barn blir inkludert i fellesskapet, uavhengig av språkferdigheter.
- Legger vi til rette for et språkstimulerende miljø, ved å sette ord på handlingene våre, bruke bilder, konkrete og tegn til tale for å forsterke talen.
- Bruker vi sang, musikk, bøker og historier for å berike språket.
- Legger vi til rette for leke-situasjoner hvor barna kan bruke språket aktivt i samspill med andre.
- Tar vi oss tid til hverdagssamtaler med barna, og undrer oss sammen med dem.
- Vet vi at barn utvikler språk i ulikt tempo, og vi sørger for at barn som trenger ekstra støtte får tidlig og tilpasset oppfølging.

Medvirkning

Mål: I bergensbarnehagen medvirker barna aktivt i trygge fellesskap

Strategier:

- Personalet tilrettelegger for at barna deltar i demokratiske prosesser
- Personalet samarbeider med foreldrene i arbeidet med barns medvirkning

Medvirkning handler om at barn har innflytelse på det som skjer i barnehagehverdagen. Personalet skal være lydhør og ta hensyn til barnets alder, forutsetninger og uttrykksformer (Kvalitetsutviklingsplanen, 2025).

I vår barnehage:

- er vi opptatt av å ivareta barnas medvirkning gjennom hele dagen, og vi tilpasser planer og aktiviteter etter barnas behov når det er mulig
- lar vi barna få være med i både planlegging og vurdering av aktiviteter, slik at de opplever at deres meninger er viktige
- jobber vi for å se og møte hvert enkelt barn på en god måte
- lærer barna at det å bli hørt er viktig, men at man ikke alltid får bestemme alt selv
- gir vi barna erfaringer med demokratiske prosesser og det å være en del av et fellesskap
- involverer vi barna i praktiske gjøremål i hverdagen, blant annet gjennom ordningen med «dagens hjelper» på alle avdelinger
- gir vi foreldre mulighet til å medvirke i planlegging av tema, blant annet ved å svare på spørsmål via QR-kode

På tur til Slåtthaug isbane

Barnehagens tema/prosjekt/fokusområde

Vår store lille verden

Års-hjul for det pedagogiske arbeidet I Skjoldlia barnehage
2026/2027

Periode	Tema
August - september	Her er jeg i verden: • Skape fellesskap i gruppen • Fokus på trygghet og gode relasjoner • Kropp og følelser
Oktober- november	Stedet vi bor: • Vi utforsker og undrer oss over nærmiljøet • Vi søker ny kunnskap om stedet vi bor • Vi lager planer ut ifra barna interesser
Desember	Juletradisjoner: • Kjenne til julens budskap og tradisjoner • Fokus på samhold, og det å glede andre
Januar - februar	Verden vi bor i: • Vi utforsker, søker kunnskap og undrer oss over verden vi bor i • Vi lager planer ut ifra barnas interesser
Mars – april- mai	Natur og dyreliv: • Vi utforsker, søker kunnskap og undrer oss over natur og dyreliv • Vi snakker med barna om bærekraft og omsorg for miljøet
Juni- juli	Rom for alle: • Vi snakker om likheter og ulikheter • Vi har fokus på mangfold og likeverd

På safaritur for å se dyrene i Afrika

Systematisk vurderingsarbeid

Systematisk vurderingsarbeid i barnehagen foregår i fire faser gjennom hele året. I det systematiske vurderingsarbeidet formulerer personalet et konkret mål, med utgangspunkt i barnehagens tema/prosjekt/fokusområde.

Dokumentasjon av det systematiske vurderingsarbeidet synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehagelov og rammeplan.

Sentralt for vurderingsarbeidet er at både barn og foreldre får mulighet til medvirkning og innflytelse på barnehagens praksis.

For inneværende barnehageår har vi valgt følgende mål for det systematiske vurderingsarbeidet:

Klare selv! - ved matbordet

Måltidet er en viktig arena for læring, fellesskap og mestring i barnehagen. Gjennom utviklingsprosjektet «Klare selv» ønsker vi å styrke barnas selvstendighet og tro på egne evner ved å gi dem aktive roller i måltidssituasjonen. Når barna får smøre maten sin selv, helle drikke, velge pålegg og delta i rydding, får de erfaringer som bidrar til utvikling av både selvstendighet, finmotorikk og sosial kompetanse.

Vi ønsker at barna skal oppleve at de er kompetente deltakere i egen hverdag, og at deres initiativ og valg blir verdsatt. Gjennom å få tid og støtte til å prøve selv, får barna oppleve mestring og utvikle tillit til egne ferdigheter.

Personalet skal legge til rette for at måltidet blir en arena hvor barna får utfordre seg på egne premisser. De voksne skal være bevisste på å støtte uten å overta, gi barna tilstrekkelig tid til å prøve selv og sørge for at nødvendig utstyr er tilgjengelig og tilpasset barnas alder og forutsetninger.

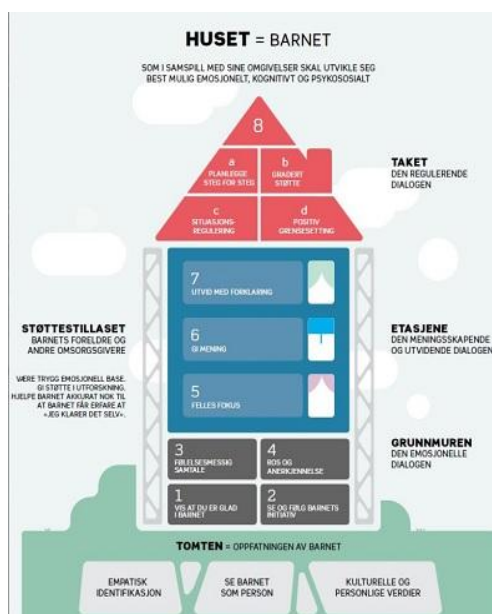
Målet med prosjektet er at barna skal få erfaring med å mestre måltidssituasjonen gjennom å smøre mat, helle drikke og ta egne valg. Samtidig skal personalet utvikle en praksis som fremmer selvstendighet, medvirkning og mestring i hverdagen.

Arbeidsmåter

Systematisk arbeid med å videreutvikle kvalitet og kompetanse er viktig for at tilbudet skal bli best mulig. Barnehagens ulike arbeidsmåter bidrar til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir retning for det pedagogiske arbeidet.

International Child Development Programme (ICDP)

Pedagogisk relasjonskompetanse handler om å fremme barns psykososiale utvikling, ved at voksne arbeider systematisk og målrettet for å skape et godt og inkluderende leke – og læringsmiljø. Bergensbarnehagen bruker ICDP, et helsefremmende og forebyggende program, som øker omsorgsgivers kunnskap om kvaliteten på voksen – barn relasjonen som viktig for barns helse, trivsel og læring. Barn utvikler sin selvfølelse og sin egen relasjonskompetanse gjennom å omgås voksne som er gode rollemodeller og bevisste på sin egen faglige og personlige kompetanse. ICDP preges av den ansattes bevisste holdninger, verdier, barnesyn og læringssyn.

Planlegging og vurdering av praksis

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Planleggingen baseres på kunnskap om barns trivsel og utvikling, individuelt og i gruppe, i tillegg til innsikt i barns og foreldres ønsker og behov. Hovedformålet er å sikre kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.

Personalet benytter systematisk observasjon, praksisfortellinger, samtaler med barn/foreldre og annen dokumentasjon for datainnhenting. Data danner grunnlag for refleksjoner i personalgruppen og analyseres med bakgrunn i teori, forskning og erfaringsbasert kunnskap. Dette gir forutsetning for barnehagens valg og prioriteringer.

Barnehagens øvrige arbeidsmåter:

- Års-hjul for det pedagogiske arbeidet
- Periodeplan for planlegging av metode og innhold på avdelingene
- Månedspaner
- Evalueringsskjema for ansatte og barn etter endt periode
- Plan for evaluering av det pedagogiske arbeidet, skriv går ut til foreldre

Overganger

Overganger kan beskrives som en prosess av endringer barnet og familien erfarer når det beveger seg fra en setting til en annen. Barnet og familien beveger seg fra noe kjent til noe ukjent, og for mange er slike prosesser sårbare.

Under kan du lese om hvordan vi jobber for å skape trygghet i overgangene.

Når barnet begynner i barnehagen

Vårt opplegg for tilvenning planlegges i samarbeid med den enkelte familie. Vi legger vekt på å anerkjenne barnas følelser og gi dem tett oppfølging. Vårt hovedfokus er at barnet skal oppleve en trygg start.

Barnehagen har tett dialog med foresatte under tilvenningsperioden, og tilknytningsarbeidet skal kjennetegnes av nærhet, varme og tilstedeværelse. Vårt samarbeid er preget av gjensidig respekt og tillit.

Samtidig tilpasser vi rutiner og organiserer tid og rom, slik at barna får tid til å etablere relasjoner, knytte seg til både voksne og barn på avdelingen. Etter hvert vil barna oppleve tilhørighet, trygghet, lek og læring.

Overganger innad i barnehagen

Ved overganger mellom avdelinger samarbeider personalet tett for å sikre kontinuitet, og barnet får bli kjent med nye voksne og barn i forkant. Vi har mange felles arrangementer i løpet av året, som for eksempel, fellessamlinger, ulike markeringer og dager der vi leker på tvers av avdelingene.

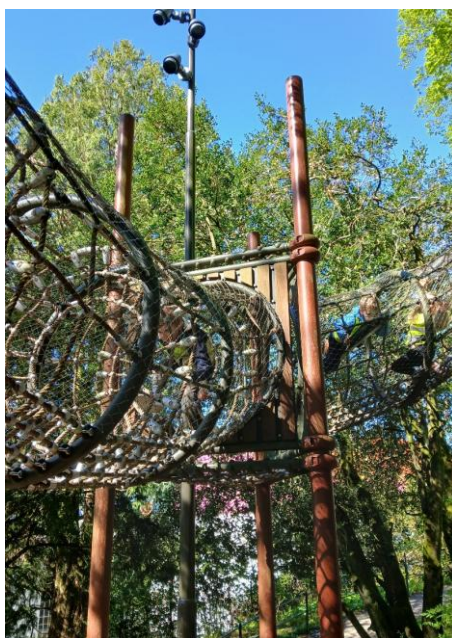
I løpet av året er det mange åpne dører på huset, tidlig og sent på dagen er man mye sammen og vi går ofte på besøk, så barna er allerede godt kjente.

Når det er bestemt hvor barna skal gå neste barnehageår, begynner vi med tilvenningsgrupper for å etablere de nye avdelingene. Dette skjer fra midten av april og frem til juni. Barna får leke på de nye avdelingene, blir kjent med nye voksne og nye lekekamerater.

Overgang fra barnehage til SFO – skole

Vi ønsker at barna skal få en god overgang til det å bli skolebarn. Vi har utarbeidet en egen plan som foresatte til førskolebarna får utdelt. Planen inneholder informasjon om mål og aktiviteter for førskolebarna. Vi legger vekt på læring gjennom lek, samarbeid og selvstendighets-trening. Førskolebarna deltar i grupper med begreps- og språkforståelse og grunnleggende tallforståelse, gjennom bruk av aktivitetsheftet «Tramplone». Barna lærer om trafikksikkerhet og førstehjelp.

Vi følger Bergen kommune sin plan for samarbeid barnehage – skole. Barnehagen har kontakt med de skolene førskolebarna skal begynne på for å få et godt samarbeid rundt overgang, og deltar på nettverksamarbeid og overføringsmøter med skolene. Barna får komme på besøk på skolen så langt det er praktisk mulig. Barnehagen har overføringsmøter med de enkelte skolene og informerer om det enkelte barn, ved behov, etter samtykke fra foresatte.

På tur i Nygårdsparken

Kalender for barnehageåret 2026/2027

August Tilvenning og bli kjent på ny avdeling 13. planleggingsdag	September 7. planleggingsdag Foreldremøte Uke 38. Brannvernuke	Oktober Høstfest: avdelingsvis med foreldre 23. FNdag (24.) markeres
November 6. planleggingsdag	Desember Advent 8. Nissefest 11 Lucia (13) markeres	Januar 29. planleggingsdag
Februar 5.(6) Samenes nasjonaldag markeres. 18. Karneval	Mars 9. Barnehagedagen 19. Rockesokkdagen markeres. 24. barnehagen stenger kl 12. Påsketreff med foreldre	April
Mai 7. planleggingsdag 14. maifest	Juni Sommerfest i regi av FAU Avslutning for førskolebarn Foreldremøte nye foreldre	Juli Barnehagen er stengt 5.-23. juli (uke 27, 28 og 29)